

Парламентський контроль урядування й адміністрування та участі громадян у публічному фінансовому плануванні

Інтерв'ю з Пете Гойєром, депутатом Потсдамської міської ради

Як робота депутата міської ради пов'язана з добрим урядуванням і адмініструванням? Як здійснюється участь громадян у розподілі публічних фінансів у Потсдамі? Як досягається прозорість і участь у парламентській роботі в ролі депутата міської ради? Депутат Потсдамської міської ради Пете Гойєр дав відповіді на ці й інші запитання в наведеному нижче інтерв'ю.

Як Ваша робота в ролі депутата Потсдамської міської ради пов'язана з добрим урядуванням і адмініструванням?

Те, наскільки добрими є урядування й адміністрування, визначається вимогами, які висувають до них обрані представники народу. Ідеться насамперед про суворий контроль, а також про точне формулювання цілей. Реалізація обох цих функцій — хоч це й може спочатку видатися парадоксальним — має здійснюватися в атмосфері взаємного сприйняття й професійної поваги. Згідно з моїм досвідом, вирішальною в цьому контексті є конструктивна робота в профільних комісіях. Там фахова компетентність професійних адміністраторів поєднується із соціальними й політичними амбіціями депутатів і набуває чітких форм. Щоб прийняті таким способом рішення ефективно втілювалися в життя, працівники адміністрації мають бути добре мотивовані.

Участь — ключовий принцип сучасного демократичного співіснування. Здорові фінанси й стає планування бюджету — центральні передумови для функціонування міста/муніципалітету. У Потсдамі й те, й інше продумується в сукупності. Як працює той чи інший процес? У який спосіб громадяни Потсдама можуть вплинути на бюджетне планування?

Потсдам справедливо вважається містом з давньою традицією так званого «партиципаторного бюджетування». Громадяни активно беруть участь у процесі, який активно висвітлюється ЗМІ. Щороку вносяться тисячі пропозицій, з яких обираються 20 найкращих ідей, тобто ситуація виглядає в цілому добре. Тим не менш, я хотів би дати власну оцінку. На мою думку, «партиципаторний бюджет» надто віддалився від власне бюджету й перетворився на збірку можливих добрих (і не дуже) ідей, щодо яких, утім, останнє слово належить депутатам. Я б волів справжньої участі, що передбачала б і певний бюджет на локальні витрати, наприклад, на рівні мікрорайонів.

Яку додаткову користь приносить те, що громадяни займаються публічними фінансами й долучаються до керування ними?

Я бачу два аспекти. По-перше, виникає відчуття відповідальної причетності до розподілу публічних коштів. Висувати вимоги легше, ніж ламати голову над тим, звідки взяти гроші, або, наприклад, які напрямки позбавити фінансування для реалізації власних ідей. Це сприяє системному розумінню бюджетування. Зазвичай бюджет, що містить сотні сторінок, лишається для більшості з нас книгою за сімома печатками. Щоб розібратися, потрібно старанно докладати зусиль. Як голова бюджетної комісії я нетерпимо ставлюся до заявок, що передбачають певні витрати, але не містять інформації про джерела фінансування. Я також не даю нездійснених обіцянок, або, якщо сформулювати це позитивно, обіцяю щось лише тоді, коли відомо, як це можна буде профінансувати.

Інший ключовий принцип доброго врядування й адміністрування — прозорість. Яку роль грає парламентська робота в створенні прозорості?

Я вірю, що ми здебільшого дотримуємося принципу прозорості. Сьогодні завдяки праву ознайомлюватися з документами й ставити запитання, а також переважній відкритості нарад усі можуть відстежувати процеси прийняття рішень. Це ще не є стовідсоткова гарантія відсутності неприємних несподіванок — від них не застраховані навіть ми, депутати. Однак це досить рідкий виняток. Набагато важливішим мені здається наступний етап — бути не лише прозорими, але й зрозумілими. Громадяни вірять лише в те, що розуміють, це — запорука довіри. Заплутані формулювання та незрозуміле подання інформації без достатніх пояснень спричиняють недовіру. Адміністрації та парламенти ще недостатньо активні в соціальних мережах, де потрібна швидка й розумна переконлива реакція на «вкиди» недостовірної інформації.

Які політичні й суспільні наслідки мають недостатнє залучення громадян і брак прозорості?

Наслідки можна аналізувати за результатами виборів. Навряд чи головними причинами цього є виключно брак прозорості й недостатнє залучення громадян, але на фоні соціальних побоювань і відчуття далекості політиків від народу посилюються позиції ультралівих чи ультраправих політичних сил або зменшується явка виборців. І те, й інше несприятливо впливає на розвиток суспільства.

Пете Гойєр

Пете Гойєр — депутат Потсдамської міської ради з 2008 року, голова бюджетної комісії.

© Європейська Академія Берліна, Серпень 2016
У СТАТТІ ВІДОБРАЖЕНО ТОЧКУ ЗОРУ АВТОРА.

Контакт

Європейська Академія Берліна
Bismarckallee 46/48
D-14193 Berlin-Grünwald (Берлін)
Т.: +49 30 8959510
eab@eab-berlin.eu
www.eab-berlin.eu